

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Micháliku a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Petra Paludu v trestnej veci obvineného **A. P.** pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. prerokoval na neverejnom zasadnutí 16. júla 2008 v Bratislave dovolanie, ktoré podal obvinený A. P. proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 18. decembra 2007, sp. zn. 4 To 56/2007, a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného A. P. **sa o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu v Komárne z 20. septembra 2007, sp. zn. 2 T 122/2006, bol obvinený A. P. uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

v období od presne nezisteného dňa roku 1998 do 17. februára 2006 v N. ulici v rodinnom dome číslo X., vážne ohrozoval duševné a telesné zdravie svojej, v tom čase ešte manželky Z. P. tým, že ju v pravidelných takmer týždenných intervaloch opakovane fyzicky napádal spôsobom, že ju chytil za vlasy, stiahol nimi z kresla, vytrhol jej ich, pričom sa jej opakovane vyhrážal, že ju zabije, podreže a zakope tak, že ju nikto nenájde, škrtil ju pod krkom, pričom na ňu opakovane kričal, že ju zaškrtil, sácal ju o nábytok, zhodil zo schodov v dome, udieral do oblasti tváre a celého tela, kopal do nej, počas týchto útokov ju opakovane urážal rôznymi

vulgarizmami, ponižovaním, často krát aj pred svojimi deťmi, vyhadzoval z domu, v celom tomto období najmenej desaťkrát pred ním musela utiecť s deťmi k susedom, k svojej mame alebo k švagrinej, zabraňoval jej, aby išla s maloletou dcérou A. P., narodenou X. na vyšetrenie k neurológovi, pričom táto trpí epilepsiou s intelektovými schopnosťami v pásme stredne mentálnej retardácie a napriek tomu, z dôvodu absencie potrebného vyšetrenia nebola preradená na vzdelávanie do špeciálnej školy. Obvinený tiež svojím verbálnym prejavom, ktorý obsahoval rôzne vulgarizmy, ponižujúce a pohrdavé vyjadrenia voči poškodenej, vyvolal u nej dlhšie trvajúci stav strachu a stresu, ktoré konanie obvineného vyvrcholilo dňa 17. februára 2006 v čase okolo 13.15 hodiny, kedy poškodená prišla za obvineným, ktorý v tom čase pracoval s L. N. v obci N. v garáži domu, aby mu odovzdala účtovný doklad z vyšetrenia maloletej dcéry, ktoré výdavky obvinený prisľúbil pred sudkyňou v rozvodovom konaní uhrádzať, túto opäť fyzicky napadol spôsobom, že ju chytil za obe ruky a opakovane odsotil od seba, poškodená pritom spadla na zem a keď odchádzala, hodil do nej kus ľadu, pričom ju zasiahol do hlavy, čím jej spôsobil ľahký otras mozgu a pomliaždenie hlavy, ktoré zranenia si vyžiadali hospitalizáciu poškodenej a jej pozorovanie a následné liečenie spojené s práceneschopnosťou do sedem dní.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený A. P. odvolanie.

Uznesením Krajského súdu v Nitre z 18. decembra 2007, sp. zn. 4 To 56/2007, bolo odvolanie obvineného A. P. proti rozsudku Okresného súdu v Komárne z 20. septembra 2007, sp. zn. 2 T 122/2006, podľa § 319 Tr. por. zamietnuté.

V zmysle § 183 ods. 1 písm. b/ bod 3/ Tr. por. rozsudok je právoplatný a vykonateľný, ak zákon síce proti nemu pripúšťa odvolanie, avšak podané odvolanie bolo zamietnuté.

Rozsudok okresného súdu sa v dôsledku uvedeného stal právoplatným zamietnutím odvolania obvineného A. P. uznesením krajského súdu.

Okresný súd v Komárne predložil 14. júna 2008 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky v predmetnej trestnej veci dovolanie, podané prostredníctvom obhajcu obvineného A. P. – JUDr. M. R. proti uvedenému uzneseniu Krajského súdu v Nitre. Dovolanie bolo podané na súde prvého stupňa 18. januára 2008. Dovolateľ s poukazom na dôkaznú situáciu vo veci vyslovil názor, že napadnuté uznesenie krajského súdu, ako aj odsudzujúci rozsudok Okresného súdu v Nitre boli založené na nesprávnom právnom posúdení skutku, preto považuje za naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

V odôvodnení uviedol, že celé trestné konanie bolo proti nemu vykonštruované manželkou, ktorá chcela predať dom v N.. Nikdy jej neublížil, ani dcére A.. Bývalá manželka naschvál predĺžila časový dej skutku až do účinnosti teraz platného Trestného zákona do 17. februára 2006, aby bol prísnejšie potrestaný. Súd nevzal do úvahy výpovede svedka L. N. a Z. G., ktorí potvrdili jeho obhajobu. Okresnému súdu vytkol nesprávne vyhodnotenie rozporov vo výpovediach poškodenej bývalej manželky z prípravného konania a na hlavnom pojednávaní.

Z toho vyvodil záver, že súdy mali konštatovať, že sa uvedeného skutku nedopustil resp., že skutok bol dokonaný 11. decembra 2005 a mal byť kvalifikovaný podľa Trestného zákona účinného do 1. januára 2006.

Navrhol zrušiť napadnuté uznesenie krajského súdu i rozsudok súdu prvého stupňa a vec vrátiť na nové prerokovanie a rozhodnutie v inom zložení senátu Okresnému súdu v Komárne.

K uvedenému dovolaniu sa vyjadrila okresná prokurátorka v Komárne, ktorá navrhla dovolanie postupom podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť pre jeho zrejmu neopodstatnenosť a nedôvodnosť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov) prerokoval dovolanie podané obhajcom obvineného A. P. - JUDr. M. R. a zistil, že nie je dôvodné.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov) dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Zo znenia vyššie uvedeného ustanovenia Trestného poriadku (zákon č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov) a z inštitútu dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku je zrejmé, že trestné konanie je v zásade dvojinštančné. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd rozhodujúci o mimoriadnom opravnom prostriedku – dovolaní, je viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvého a druhého stupňa. Rovnako nie je oprávnený ani posudzovať spôsoby hodnotenia dôkazov a závery, ktoré z dokazovania súdy vyvodili, a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorý je určený k náprave v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení, čo celkom zreteľne vyplýva z konštrukcie jednotlivých dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i/ až písm. l/ Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov), resp. aj z ustanovenia § 374 ods. 3 Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov). Tento mimoriadny opravný prostriedok neslúži k revízii a náprave skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa. Svedčí tomu aj dikcia ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov), podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Podľa § 371 ods. 6 Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov) dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, upravovať alebo meniť iba súd odvolací, pretože dovolací súd

nie je všeobecnou treťou inštanciou, zameranou na preskúvanie všetkých rozhodnutí súdu druhého stupňa. Samotnú správnosť a úplnosť dovolacích súdov nemôže skúmať už aj z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. V dôsledku uvedeného, iba s poukazom na nesprávne skutkové zistenia alebo na nesúhlas s hodnotením vykonaných dôkazov nemožno vyvodzovať dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Naznačený dovolací dôvod je daný v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení. Dovolanie je teda určené k náprave právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva. V konečnom dôsledku z toho vyplýva, že s poukazom na dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov) nie je možné domáhať sa preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené. Uvedený dovolací dôvod pripúšťa iba tzv. právne námietky vo vzťahu ku skutkovému stavu, zistenému súdmi nižších súdov. Skutkový stav je v rámci rozhodovania o dovolaní, opierajúcim sa o dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov), hodnotený len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže ani skúmať ani meniť.

Z pohľadu dovolacieho súdu treba predovšetkým uviesť, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov). Pokiaľ tomu tak nie je a podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom ale v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho konania a jeho podstatou sú námietky správnosti skutkových zistení

alebo hodnotenia dôkazov súdmi nižšieho stupňa, ide o dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov).

V posudzovanej veci je z dôvodov dovolania zrejmé, že obvinený A. P. namieta len skutkové zistenia a hodnotenie vykonaných dôkazov a tiež ako súdy oboch stupňov posúdili skutok, ktorého sa dopustil. Skutok tak, ako bol zistený Okresným súdom v Komárne a aj Krajským súdom v Nitre, je pre najvyšší súd záväzný a právne posúdenie skutku krajským súdom je potom správne a v súlade so zákonom.

Súdy oboch stupňov vecne správne a argumentačne výstižne poukázali aj na dôvody, ktoré viedli k záveru posúdiť zistené konanie obvineného A. P. podľa Trestného zákona účinného od 1. januára 2006.

Z uvedeného v konečnom dôsledku vyplýva, že rozhodnutie napadnuté dovolaním nespočíva na nesprávnom právnom posúdení skutku ani na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení, pretože skutok, tak ako bol súdmi oboch stupňov zistený, vykazuje znaky už uvedeného zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák., z ktorého bol obvinený A. P. uznaný za vinného. Preto ním uvádzaný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov) nie je daný.

Na základe uvedených skutočností je zrejmé, keďže dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov) v posudzovanej veci nie je daný, najvyšší súd dovolanie obvineného A. P. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol na neverejnom zasadnutí bez preskúmania veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 16. júla 2008

JUDr. Štefan M i c h á l i k , v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Peter Paluda

Za správnosť vyhotovenia: